

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fulvii Androtii Societ: Iesv Theologi Opuscula spiritualia

Androzzi, Fulvio

Coloniæ, 1611

Quid requiratur ad vitam æternam consequendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48641)

Vera igitur vidua inflammabit cor suum Zelo honoris Dei, & proponet sibi potius mori, quam vt per ipsam vituperetur Deus creator suus.

Secundo studebit Saluti animæ suæ considerans secum, quòd in hoc mundo nō habeat permanentem locū, quia statutum est omnibus semel mori, & sic necessariò ad alterum ex duobus terminis perueniendum, vel ad vitam æternam, vel ad pœnas æternas. Quare cum vidua perdiderit omnem suam consolationem in hoc mundo, omnem diligentiam adhibebit, ne perdat etiam in altero; sed vt potius acquirat sibi cum beatis perpetuam lætitiã.

Quid requiratur ad vitam æternam consequendam.

Primò puritas Cordis, quæ consistit in emundatione conscientie per confessionem, & hæc procedit ex corde contrito, de omnibus peccatis mortalibus, & quantum est possibile etiam de venialibus.

2. Oportet mortificare omnem effectum rerum terrenarum & ostendere se tantum facere gloriam Paradisi, vt etiam
omnes

omnes huius mundi diuitiæ & honores sibi videantur nullius momenti & adeo abiectæ, viles, atque inanes, quàm homines reputant lutum terræ. Nam anima quæ tendit ad perfectionem, debet quotidie examinare atque perscrutari suos appetitus, atque desideria, & quando cognouit seu animaduertit in se affectum ad rem aliquam terrenam, quantumuis minimam, quam videtur inordinatè amare, quantum fieri potest abstrahat affectum ab illa. Nam, in quantum homo, inordinato amore est affectus, erga res creatas, in tantum certiam non amat Deum; qui amari debet ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente, & ex omnibus viribus id est, ex toto intellectu, ex tota voluntate, ex tota memoria, atque omnibus alijs potentijs, & non permittat, vt intellectus suus aliud contempletur, intendat, vel intelligat, quàm solum Deum & hoc, quod ad illius gloriam ordinatum est, & suam voluntatem, neque amet aliū quàm ipsum; & si quid aliud amat, non amet, nisi quatenus ad ipsum ordinatum; sicut sponsa amat anulum mariti; propter amorem mariti: in sua quoque memoria, nō reponat vel con-

ser-

1. Cor. 10.

Matth. 5.

seruet aliud, quàm ipsum Deum eum
 suis beneficijs, & omnes operationes
 ad ipsum sint ordinatę sicut dicit Apo-
 stolus: *sive ergo maducatis, sine bibitis, si-
 ne aliud quicquid facitis, omnia in gloriam Dei
 facite.* Quamobrem oportet tollere af-
 fectum à rebus terrenis, & hoc modo,
 purificare cor, si velimus peruenire ad
 perfectum illius amorem, & ad perfec-
 tam quietē contēplationis glorię suę.
 Dicit enim saluator noster. *Beati mōdo
 corde quia Deum videbunt.* Et qui non
 habet semper oculum intentum adhęc
 puritatem non potest facere profectū
 aliquem in vita Spirituali, quia nescit
 quid facit. Omnia enim ieiunia, vigi-
 lię, orationes, elemosynę, lectiones,
 omnesque prædicationes ordinantur
 ad hanc purificationem, ad quam qui
 non tendunt multa committunt pec-
 cata & sæpè graua, quę vix credunt es-
 se parua, quia non sciunt neque vident,
 quam sint ea contraria puritati, in
 quam fixum non habent oculum, sed
 illi qui semper tendunt ad hanc purita-
 tem, vident omnia peccata etiam mi-
 nuta, de quibus dolent, quia animad-
 uertunt quod contaminant mentem,
 quam semper cupiunt mundare. Et
 poss-

VIDUITATIS.

19

posito, quod vidua suo iudicio non haberet affectum, ad vllam rem creatam, ignorat tamen an sit in gratia Dei, sicut dicit scriptura. Et propterea ponuntur hic aliquot signa seu inditia, per que conijci potest vtrum anima sit in gratia Dei.

1. Si sibi nō est conscia alicuius peccati mortalis de quō non sit verē & bene contrita ac confessa.
2. Si sentit tedium huius mundi.
3. Si in se habet vehemēs desiderium ad patriam cælestem.
4. Si delectatur sacris scripturis, atq; rebus diuinis.
5. Si habet aliquem gustum in orationibus.
6. Si libenter audit verbum Dei.
7. Si sæpius sentiat in se diuinam seu internam inspirationem, & si similes alias diuinæ gratiæ coniecturas habeat, quæ sunt quasi infinitæ, cognitæ tantum à sanctis, qui se exercent in diuinis contemplationibus, per quas se sentiunt quodammodo multis modis certificatas quod sint in gratia Dei.

Si igitur non habent ex his signis, prosternant se ante pedes crucifixi & plac-

plangent quotidie peccata sua idque tã
 dtu, donec sentiant aliquam in eternam
 inspirationem & consolationem S. Spi-
 ritus, per huiusmodi enim spem nobis
 dat. quod peccatum per gratiam sit re-
 missum & condonatum. Talis etiam
 vidua oportet sæpius confiteatur, & se
 iustorũ ac piorũ hominũ orationibus,
 magna cũ animi humilitate commẽ-
 det. Si autem, in se senserit signa diuinę
 gratiæ, non propterea elato erit ani-
 mo. Nam inter virtutes, sola perseverã-
 tia coronatur, immò persistat in maxi-
 mo timore cum recordatione tempo-
 ris præteriti, considerando singularem
 gratiam Dei erga se, qui illam & de
 mundo, & de lapsu sæcis eripuit, consti-
 tuens in gratia sua, & hoc beneficium
 seu donum maius est, quàm si fecisset
 illam Regnam mundi. Nam omnes
 totius mundi Thesauri non possunt
 dare vel minimam guttulam, vnus
 saltem gradus gloriæ, quem tamen
 gradum dat gratia.

*Documenta quadam S. Pauli qua spectant
 ad viduas.*

1. Timoth. 5. Scribens S. Paulus, ad Timoth. di-
 cit, *viduas honora*, illas nempe, quæ be-
 ne familiam suam, non tantum filios,
 & filias, nepotes & alios consanguineos
 os seu.

V I D V I T A T I S. :24

os seu cognatos, sed omnes suos sub-
ditos instruendo illos in bonis mori-
bus & virtutibus reprehendendo & cor-
rigendo illos quando errant.

2. Dicit vt viduæ sperent in Deum,
& confidant in misericordia eius & in
ipso solo quærant omnē consolationē
suam, eleuantes mentem suam in Deū,
& hoc semper magna cum humilitate,
& quoties possunt fundant semper ar-
dentes orationes implorantes sæpe di-
uinum auxilium, quo præseruentur à
malis, liberentur à peccatis & replean-
tur donis gratiæ suæ, atque tandem di-
rigantur ad æternam fœlicitatem.

3. Dicit, quòd vidua quæ viuit in de-
litij, in consolationibus mundanis, in
iocis, ac risibus, vel in alijs similibus
vanitatibus, viuens mortua sit. Nam
quamuis viuat corpore, in anima ta-
men mortua est, per peccata, nec potest
facere quidquam, quòd vitam æternā
consequendo sit meritorium.

4. Præcepit viduis, vt sint irreprehē-
sibiles, hoc est, omnibus bonum ex-
emplum præbentes, & vt non solum
sibi caueant à peccatis mortalibus, sed
etiam magna cum diligentia, & quan-
tum fieri potest fugiant venialia. Hinc
manifestum est quàm necessarium sit
vt

vt viduæ viuant maturè, timorè de
deuotè, & cum maxima circūspectio-
ne seu custodia ad exemplum S. Iudith
de qua scriptum est: *Nec erat qui loque-
retur de illa verbum malum.*

cap. 3.

5. Dicit quod vidua frequenter de-
beat cogitare de rebus diuinis vt sit
sancta corpore & spiritu.

*Quomodo quadam vidua qua alijs magis
prestant, maius habeant meritum.*

1. Iste sunt quæ remanent viduæ, cum
adhuc sint adolescentiores, & aptæ seu
idoneæ Matrimonio; tales enim cæte-
ris plus meriti habent apud Deum, si
tamen ita permanserint propter amo-
rem. Diuinæ Maiestatis.

2. Si sint formosæ, diuites nobiles, &
aptæ secularibus negotijs.

3. Et iste plus meriti habent, quæ pro-
pterea tantum viduæ manent, vt eo pu-
tius ac quietius Deo seruiant, suæque
diuinæ Maiestati magis placeant, non
propter filios, suos, quia tales viduæ
parum vel nihil meriti sibi acquirunt.

De verarum viduarum sollicitudine Secunda.

1. Sicut Turtur, est animal castum; nã
vbi semel perdidit fociam, nunquam
amplius alteri associatur, sed toto vitæ
suæ tempore gemibundus & solitarius
circumuolat; sic etiam vidua, vbi mari-

suæ

sum suum perdiderit, firmum faciat propositum, non se coniungendi amplius alteri sed quod deinceps velit seruire Deo toto corde, & reputare se viduam, nā quoad corpus, quā quoad spiritū. Quoad corpus, quia perdidit maritum suum carnalem, & quod spiritum, quia necdā separata est à Christo sponso spirituali.

2. Quia non potest amplius recuperare maritum carnalem defunctum, diligenter cauebit immorurare debet, ne etiam perdat sponsum animæ suæ, sed ut illum inueniat in altera vita, in qua fortassis recuperabit simul etiam maritum suum carnalem.

3. Cū sit in statu viduitatis, cogitabit, quod nō velit posthac viuere in delitijs, gaudijs mundanis, seu humanis consolationibus, sed potius semper in gemitu & planctu.

4. Secundum laudabilem consuetudinē, viduæ nigro vsuntur habitu tempore luctus, seu viduitatis suæ, & plerumque multum sunt velatæ vel coopertæ, hic habitus vt indicat luctum, sic & frequentes lachrymas, & non risum vidua igitur cōsiderado, quod in amissione mariti, omnē perdidit consolationē mūdānam simul etiam pro certo
habe.

habeat & cogitet sibi amplius non li-
 cere. huiusmodi quærere solatia; &
 quod adhuc longè absit à cœlesti patria
 vidua quidem hęc reputata, à vero
 sponso Iesu Christo, sed cum pericu-
 lo non inueniendi forsan vnquam, si
 currat post peccata seu desideria sua.
 Debet igitur semetipsam colligere,
 & totaliter separari, à conuersationi-
 bus secularibus; & (vt inquit Aposto-
 lus) non debet se conformare huic sa-
 culo, sed quotidie magis quærere re-
 nouationem internam.

5. Totaliter abstinabit à conuersati-
 one & familiaritate hominum exte-
 norum, qui non sunt cōsanguinei, vel
 aliquid negotij cum ipsa habeat, maxi-
 mē si sint iuuenes. Quia ex tali conuer-
 satione semper aliqua generatur rubi-
 go peccati, & nota infamiae. Et si ipsi
 iuuenes vtrō sese ingererent, cum ali-
 qua præsumptione seu arrogantia, vte-
 tur vidua & grauitate & asperitate ali-
 qua in loquendo, atq; talem illis offē-
 det vultum, vt omnino desperent se
 ad illam vlium habituros aditum; Nā
 hoc hominum genus vbi animaduer-
 terit, vel in risu, vel ex aspectu, vel ex
 verbis leuioribus, aut tuauioribus, mu-
 tati mulieris fidem & animā, ipsam
 que

que ad suam voluntatem facile inclinaturam, tunc mille modis & artibus etiam sub specie boni, si à Diabolo paulatim instructi, & edocti, accedunt, & tentant, & sæpè suum assequuntur intentum, quod non fuissent consecuti, si in principio vidua se ostendisset alienam ab huiusmodi rebus.

6. Quantum fieri potest fugiet consortium & familiaritatem, etiam suorum amicorum & consanguineorum, præsertim ab illorum qui sunt ex parte mariti, à cognatis & à germanis eius fratribus, maximè iunioribus, abstinere, eo saltem modo, vt cum nullo habeat arctam familiaritatem. Nam concupiscentia eò magis inflammatur & incitatur contra rationem, quantò eius operatio strictius aut seuerius est lege prohibita, vnde nisi acrius fuerit repulsa ab initio, propius semper se adiungit, & tendit ad res maximè & ad operationes planè bestiales. Hinc multi reperi fuerunt & etiamnum de præsentibus non exiguo numero reperiuntur, qui propter talem conuersationem seu familiaritatem, nec habuerunt nec habent vllum respectum, aut reuerentiam vel sanguinis, vel etiam prohibitionis legum, sed vniuersi sunt sicut equus & mulus

b

mulus

mulus in ipsam proprijs sanguinis
 spurcitiem, idque etiam in proximo
 gradu; Quare cum cognatis, cōsanguineis,
 vel etiam fratribus, hoc tantum
 sufficiat quantum loqui necessarium
 est. Et in rebus domesticis, vel spiritalibus,
 vel etiam alijs necessarijs potius
 deficiat, quàm superabundet, etiam
 vidua esset vetula, vel illius saltem aetas
 talis, quod nihil periculi foret timentis
 nihilominus tamen huiusmodi familiaritas
 illi non conueniret, quia etiam
 adolescentioribus viduis res mali ex
 pli, quia hoc modo mens abstrahitur
 cōtemplationibus & orationibus, vel
 etiā propterea quia nimia familiaritas
 parit contemptum, atque sic illi non
 defertur debitus honor, ac reuerentia
 & per consequens, etiam illius docu-
 menta parum iurant, vel ædificant.
 7. Vidua quoque fugiet conuersationem
 foeminarum extranearum, sine
 ignotarum, hoc est sanguine vel affinitate
 sibi non coniunctiarum & cum
 quibus nihil negotij habet, potissimum
 tamen vitabit iuuculas & vanas; nam
 vt dicit Salomō, *Amicus stultorum som-
 nis efficitur*, videndo enim vanum illu-
 rum vestitum, & audiendo verba leu-
 ra, ex huiusmodi mundanæ conuersationis

Prover. 13.

VITAE.

27

tionis consideratione, eorum illius quasi
iaculo quodam ignito perfoditur, hinc
paulatim crescent vana desideria & il-
linc recedent ab illa bonae cogitatio-
nes, & hoc modo adeo erit intricata,
vt etiam maxima cum difficulta-
te vix eadem possit redire ad eam. Om-
nino igitur huiusmodi conuersationes
fugiendae sunt, etiam si multo ante fuis-
sent inchoatae.

Necesse est, vt sibi bene caueat à ni-
mia familiaritate, non tantum consan-
guinearum, sed etiam domesticarum
suarum, quia praebent occasionem, vt
mens extrahatur, & distrahatur, & sic
occasione huius conuersationis opor-
tet etiam conuersari cum alijs extrane-
is, vtriusque sexus personis, quae illac
veniunt inuisum, & cupiunt se dome-
sticis associari. Solent enim multi disso-
luti etiam hoc medio quandoque vti;
Nam quando non possunt liberè, vt op-
tant loqui cum amica tua, quaerunt oc-
casione amicitiae cum aliquo suo co-
gnato, & hoc medio introducuntur ad
illius colloquium. Oportet igitur om-
nem fugere familiaritatem & quan-
tum fieri potest, solitariam vitam du-
cere ne aduersarius noster, vllam occasi-
onem intradi habeat.

D 2

Postre-

Postremò etiam vidua cane peius & angue fugiet conuersationem quorundam hominum, qui vocantur spirituales, sunt tamen seculares. Quia frequenter se spiritus conuertit in carnem; homines enim verè spirituales fugiunt foeminas; & sic, foeminae verè spirituales fugiunt etiam homines; Ita quoque vidua, quæ conuersationem & familiaritatem habet, cum eiusmodi hominibus, maiori se exponit periculo, quàm aliæ. Nam tentatio quò magis est occulta, & subtilis, atque plus prætextu vel specie spiritus palliata, eo periculosior est. Quidquid igitur cum tribus de Deo & rebus diuinis est tractandum, hoc paucis expediatur verbis absque vlla conuersatione seu familiaritate, & non est loquendum istis, nisi in præsentia aliarum personarum, idque breuiter & rarò. Nam, quemadmodum S. Ioannes dicit; Totus mundus in malo ligno positus est, & maximè hisce nostris temporibus.

De virtutibus & operibus spectantibus ad ipsas viduas.

1. Vidua, quantùm fieri potest, operetur, quærat veram & spirituales pacem & quietem.